

Europa i vi u 2008.

Pregled postignuća EU-a

Europska unija

Europa i vi u 2008.

Pregled postignuća EU-a

Europa i vi u 2008. daje širu sliku stvarnosti; brz i jednostavan pogled na neke od stvari kojima se Europska unija bavila prošle godine.

Ova publikacija također nudi primjere kako Europska Unija istinski mijenja živote svojih građana, ali i ljudi daleko izvan svojih granica. Od brige da Europa ima i više nego dovoljno zaliha energije za budućnost do poboljšanja radnih uvjeta, sigurnosti proizvoda i zdravlja pojedinaca, Europska unija stvara politike koje izravno utječu na naš način života.

U vremenu prije izbora za Europski parlament u lipnju 2009., uloga EU-a bit će još više u fokusu. Svatko će od nas dobiti priliku odlučiti kako želi oblikovati Europu. Ono što je najvažnije jest što EU radi i koja obećanja ispunjava. A namjera iza svih tih djelatnosti je ista: učiniti Europu, i svijet čijim je dijelom, boljima.

Margot Wallström

*Margot Wallström je potpredsjednica Europske komisije i povjerenica za Institucionalne odnose i komunikacijsku strategiju. Možete je kontaktirati putem osobnog bloga:
ec.europa.eu/commission_barroso/wallstrom.*

- Kontrola upotrebe kemikalija u Europi
- Zajednički odgovor na financijsku krizu
- Veća prava za privremene radnike
- Mjere EU-a za očuvanje sigurnosti djece
- Jednaka prava putnicima smanjene pokretljivosti
- Prijateljska ruka za stabilnost i demokraciju
- Svjetla Europe su upaljena bez rizika po zdravlje planeta
- Lakše do zdrave prehrane
- Zemlje EU-a pomažu jedna drugoj u nevolji
- Financiranje EU-a postaje transparentnije

Zbog čvrstih pravila EU-a kemikalije koje tvrtke koriste sigurne su za ljude i okoliš.

REACH, strog novi režim EU-a koji će regulirati sigurnost kemikalija, uskoro stupa na snagu. Taj program registracije, procjene, autorizacije i ograničenja kemikalija sustiže tvrtke koje ostvaruju rok za ranu registraciju kemikalija koje proizvode, uvoze ili koriste krajem 2008. Pobjednici su građani Europe koji mogu biti uvjereni da su sve industrijske kemikalije u Europi pod potpunim nadzorom.

Cilj je zaštititi ljude i okoliš od rizika koji mogu predstavljati kemikalije upotrebljavane u industrijskoj proizvodnji ili konstrukciji materijala, ili predmeti iz svakodnevne upotrebe kao što su boje, lakovi, igračke, proizvodi za čišćenje ili motorna ulja.

Zakonski okvir stavlja odgovornost na tvrtke, koje moraju dokazati da su im proizvodi bezopasni. U listopadu je EU objavio prvu listu opasnih kemikalija i nametnuo nove obveze tvrtkama koje ih koriste.

kemikalija u Europi

Potrošači imaju pravo biti obaviješteni o svakoj rizičnoj supstanci u proizvodima koje kupuju.

Sustav radi i u korist industrije, povećavajući konkurentnost europske industrije kemikalija i olakšavajući tvrtkama pristup saznanjima o kemikalijama s kojima rade. Bolja zaštita će stati na kraj neopravdanim strahovima o kemijskom sadržaju mnogih proizvoda.

© Andrew Lambert photography / Science Photo Library

Mogući rizik od kemikalija sad je pod većom kontrolom zbog zakona EU-a koji štite ljude i okoliš

Zajednički odgovor

Odgovor Europske unije na financijsku krizu omogućava učinkovitije mjere pomoći i veću stabilnost.

Europska unija odigrala je jesenas ključnu ulogu u zajedničkom odgovoru na financijsku krizu. Okupila je zemlje članice oko dogovorenog programa. Vlade zemalja EU-a dale su više od 2 trilijuna eura za pomoć. Činjenica da je euro zajednička valuta velikog dijela Europe pruža

Nakon krize svjetskih tržišta, Europska Unija je promovirala zajedničku akciju za povratak stabilnosti i poticaj ponovnog rasta

na financijsku krizu

više stabilnosti nego bi to inače bilo moguće.

Globalni razmjeri problema onemogućili su zemljama članicama da svaka za sebe nađu rješenje. EU je bio taj koji je na kraju pomogao koordinirati odgovor, prvo među zemljama članicama, a zatim i na međunarodnoj razini.

Vođe EU koordinirali su intervenciju, podupirući banke i odobravajući jamstva za posudbe. EU je također povećala nacionalna jamstva za osobne račune građana na minimum od €50 000.

Nacionalne vlade, Europska središnja banka i Komisija radile su zajedničkim snagama kako bi zaštitile uštedevine, održale stalan priljev dostupnih kredita za poduzetnike i kućanstva, i ustanovile bolji sustav financijskog upravljanja diljem svijeta. Cilj nije samo vratiti stabilnost nego i stvoriti uvjete za ponovni rast i stvaranje novih radnih mjesta.

Veća prava za

Zakon EU-a pruža privremeno zaposlenima jednaka prava kao stalno zaposlenima.

EU je pristao pružiti privremeno zaposlenima bolje uvjete rada. Nova pravila teže omogućiti radnicima koji su zaposleni preko agencija za zapošljavanje na privremenim poslovima ravnopravnost u odnosu na stalno zaposlene. Sporazum im jamči jednake osnovne radne uvjete od

Privremeno i stalno zaposleni u EU uživaju slična prava

privremeno zaposlene

prvog dana zaposlenja, osim ako se socijalni partneri ne dogovore drugačije.

Broj privremeno zaposlenih koji su posao pronašli preko agencija u stalnom je porastu. Trenutno čine 10 % radne snage – više od 6 milijuna poslova. Dosad su mnogi od njih bili manje plaćeni, ili su imali manji broj slobodnih dana i roditeljni dopust.

EU smatra da bi svaki zaposleni trebao uživati jednaka prava. Ovakvi će zakoni stati na kraj diskriminaciji. Privremenim radnicima bit će omogućeno jednako vrijeme za odmor, zastupstvo i prilike za napredovanje te jednak pristup menzama, prostorijama za čuvanje djece ili prijevoznim uslugama.

Sporazum će poticati fleksibilnost koju industrija treba, a i radnici žele, da bi mogli naći ravnotežu između privatnog i poslovnog života.

Nove mjere brinu o tome da su najmlađi Europljani zaštićeni od opasnosti.

Prošlog siječnja, EU je počela modernizaciju 20 godina starih zakona o igračkama. Cilj je zabraniti kancerogene kemikalije, smanjiti udio olova ili žive, te prisiliti proizvođače na izdavanje informacija o sigurnosti.

Igračke koje sadrže sićušne magnete odsad obvezno moraju imati naljepnice s upozorenjima. EU je također poslala jasnu poruku da sigurnost mora postati neizostavnim dijelom proizvodnog lanca te na taj način uključena u „kulturu kvalitete“ pojedine tvrtke – poruku koja je naročito upućena Kini, iz koje dolaze mnoge igračke. Takvi postupci potvrđuju da kad je o sigurnosti riječ, „s igračkama se nije za igrati“.

Ostale mjere za poboljšanje zaštite djece provedene u 2008. su zabrana prodaje upaljača bez zaštite, s namjerom sprječavanja slučajnih nezgoda. Jedinstveni europski

sigurnosti djece

telefonski broj na koji se može prijaviti nestanak djeteta – 11 60 00 – također je uveden ove godine. Cilj toj akciji je postojanje jedinstvenog pamtljivog broja koji je moguće koristiti bilo gdje radi brže reakcije u slučaju nestanka djeteta.

© stockxchng

Djeca se sigurnije igraju otkad je EU nametnula stroža pravila o proizvodnji igračaka

Jednaka prava putnicima

Zrakoplovne tvrtke i zračne luke moraju putnicima s invaliditetom pružiti jednak pristup zračnom prijevozu kao ostalim putnicima – bez dodatnog troška.

Od ove godine, putnici s invaliditetom, starije osobe i ostale osobe smanjene pokretljivosti imaju lakši pristup zračnom prijevozu.

EU je olakšala putovanje zrakoplovom osobama smanjene pokretljivosti

smanjene pokretljivosti

Europske zračne luke moraju osigurati usluge za osobe s invaliditetom i osobe smanjene pokretljivosti od trenutka kad uđu u zračnu luku do ukrcaja. Slične pogodnosti trebale bi biti dostupne i po slijetanju. Ako ih se obavijesti unaprijed, sve zrakoplovne tvrtke koje lete iz svih zračnih luka EU-a, te zrakoplovne tvrtke EU-a koje lete izvan Unije, bit će obvezne omogućiti putnicima s invaliditetom da se ukrcaju u zrakoplov u najboljim uvjetima, po potrebi i s psom vodičem, bez ikakvog dodatnog troška.

Sve do prošlog srpnja, više od 25 % građana Europe nije imalo slobodu putovati zrakoplovom koja je za mnoge Europljane postala rutina. Mnogi nisu mogli prehodati velike udaljenosti, što moderne zračne luke često zahtijevaju. Nova pravila su učinkovit odgovor na potrebe velikog i – s obzirom na činjenicu da stanovništvo Europe stari – rastućeg dijela stanovništva EU-a.

U 2007. EU je stao na kraj praksi zrakoplovnih tvrtki i turopredvođača koji su odbijali rezervacije ili ukrcaj putnicima smanjene pokretljivosti. Sloboda putovanja sad je još veća.

Intervencija EU-a pomogla je podržati stabilnost i demokraciju diljem svijeta.

Brz odgovor Europske unije na rusku vojnu akciju u Gruziji prošlog ljeta predstavljao je najznačajniju intervenciju vanjske politike u 2008. Ne samo da je EU pomogao u pregovorima o prestanku napada, nego je isporučio humanitarnu pomoć, paket mjera za rekonstrukciju i mirovne misije. Ali to je bila samo jedna od mnogih akcija koje su poduzete izvan granica EU-a.

Tijekom 2008, EU je poslao promatrače u Afriku, Aziju i Latinsku Ameriku. Oni su radili zajedno s vladama i nevladinim organizacijama Angole, Bangladeša, Butana, Kambodže, Ekvadora, Gvineje Bisau, Nepala, Ruande i Pakistana kako bi procijenili jesu li izborni procesi bili u skladu s međunarodnim standardima demokratskih izbora.

Za razliku od ostalih promatrača, promatrači EU-a borave u zemlji nekoliko tjedana prije i poslije izbornog dana ne bi li izbore ocijenili onako kako njihova složenost

stabilnost i demokraciju

i nalaže. Te su procjene vrlo važne zbog doprinosa sve većem poboljšanju provođenja izbora. Uz nepristrane promatrače, samopouzdanje glasača je veće, a razmjeri zastrašivanja i mogućnost izborne prijevare manja. Posljedica toga jest da glasači u većem broju i bez straha pristupaju glasovanju, a njihove zemlje mogu poduzeti daljnje korake ka većoj stabilnosti.

Promatrači EU-a igraju ključnu ulogu u demokratizaciji izborima diljem svijeta

Svjetla Europe su upaljena

Cilj politike EU-a o energiji i klimatskim promjenama jest učiniti energetski krajolik Europe održivim, konkurentnim i sigurnim, istovremeno se suočavajući s problemima emisije ugljika i klimatskih promjena.

EU je donio zajedničku politiku o energiji i klimatskim promjenama koja pronalazi ravnotežu između korištenja energije i borbe protiv klimatskih promjena. Postavlja ambiciozne ciljeve za održivu budućnost uz ekonomiju niske razine emisije ugljika koja čuva energiju.

Do 2020., EU želi smanjiti postotak stakleničkih plinova za najmanje 20 %, kako bi se uštedilo 20 % potrošnje energije kroz veću efikasnost, te zadovoljilo 20 % energetskih potreba iz obnovljivih izvora.

Istovremeno, takva politika pomaže ekonomski rast i otvaranje novih radnih mjesta. Brojke dokazuju da se rast može postići čak i kad se smanjuje razina emisije. Na primjer, broj zaposlenih u industriji obnovljive energije u Njemačkoj dosegao je 250.000 u 2007., što je gotovo dvostruko u odnosu na 2004. Sunčeva

bez rizika po zdravlje planeta

energija najbrže stvara nova radna mjesta, a nevjerojatan rast bilježi se i u sektorima biomase, energije vjetra i geotermalne energije.

Nova integrirana politika mora EU-a pokazuje pravi put. Ona štiti morski okoliš i usredotočuje se na utjecaj klimatskih promjena na obalna područja. Potiče održivo iskorištavanje morskih resursa i razvoj inovativnih tehnologija, od morskog inženjeringa i biotehnologije do obrane od poplave i napredne navigacije.

© Skyscan / Science Photo Library

Vjetrenjače poput ovih pomažu da EU postigne cilj - dobivanje 20 % svoje energije iz obnovljivih izvora do 2020.

Zakoni i programi EU-a pomažu Europljanima da se zdravo hrane.

Program kojim EU osigurava mlijeko za sve školarce produžen je i u 2008. Odsad se subvencije za mlijeko daju i za osnovnoškolski i srednjoškolski uzrast, te se djeci pruža mogućnost uživanja u mlijeku ili drugim mliječnim proizvodima kao što su jogurt, sir i mlijeko bez laktoze.

Ova dnevna doza kalcija, vitamina i proteina nema samo trenutni povoljni učinak na zdravlje. Ona kod djece razvija i sklonost čitavom nizu zdravih mliječnih proizvoda. Budući da se cjeloživotne prehrabene navike često razvijaju rano, ovo je ključni korak u suzbijanju pretilosti, problema koji pogađa 22 milijuna djece diljem Europe.

Ovaj je program dijelom cjelokupnog pristupa EU-a koji podupire zdravi način života kroz prehranu, ponašanje potrošača, sport i obrazovanje. Pažnja koju EU poklanja potrebama svojih građana često je najviše usmjerena na pitanja zdravlja i sigurnosti – a u 2008. je bilo pregršt

zdrave prehrane

inicijativa u tom smjeru. Prošlog siječnja Europska komisija je predložila „reviziju“ pravila EU-a o deklaracijama prehrambenih proizvoda, kako bi deklaracije bile jasnije i sadržavale više podataka važnih potrošačima EU-a, koji tako pažljivije mogu odabrati svoju prehranu.

Produženi Unijin program subvencija za mlijeko potiče djecu svih uzrasta da razviju zdrave prehrambene navike

Zemlje EU-a pomažu

Sustav civilne zaštite EU-a znači da zajednička sredstva omogućavaju bržu reakciju u slučaju nepogode.

Obrana od šumskih požara jedna je od glavnih tema sustava civilne zaštite EU-a koji se stalno razvija. U 2008., pokusni program s proračunom od 3,5 milijuna imao je za cilj unaprijediti suradnju u borbi protiv sve većeg ljetnog izazova. Europske zemlje se mogu osloniti jedna na drugu za potrebnu pomoć u slučaju nepogode.

To je samo jedan primjer rastuće suradnje unutar EU-a kad se radi o civilnoj zaštiti. Kroz dogovoreni sustav, zemlje dijele ljudstvo i opremu kad treba djelovati u slučajevima prirodnih katastrofa ili onih uzrokovanih ljudskim djelovanjem. Bugarska i Grčka dobile su 2008. pomoć Španjolske, Francuske, Italije i Cipra u borbi protiv požara, a osam zemalja EU-a pomoglo je Rumunjskoj da se nosi s posljedicama poplave. U 2007., sustav civilne zaštite aktiviran je 12 puta u 11 tjedana dok su požari bjesnili južnom Europom. Drugi projekti uključuju pomoć pri nesrećama s industrijskim kemikalijama i borbu protiv zagađenja mora i obale.

jedna drugoj u nevolji

Pomoć u slučaju nesreće također je pružena u zemljama izvan EU-a – žrtvama potresa u Kini i Kirgistanu, poplava u Boliviji, Ekvadoru, Ukrajini, uragana na Haitiju i ciklona u Myanmaru.

Europska suradnja daje dodatnu vrijednost zaštiti ljudi, njihovog okoliša, vlasništva i kulturnog naslijeđa. Zajednički resursi ostvaruju mnogo veći utjecaj nego što bi nastojanja pojedinih zemalja mogla postići.

Zbog suradnje na razini EU-a, u slučaju nepogoda pomoć odsad stiže brže i s više strana

Financiranje EU-a

Građani danas uživaju izravan pristup jasnim informacijama o korištenju fondova EU-a.

Kako bi javnost mogla jasno vidjeti na što se troši novac iz fondova EU-a, Europska unija je u 2008. predstavila informacijsku uslugu jednostavnu za korištenje.

Fondovi EU-a se između ostalog koriste za razvoj prijevoza koji štedi energiju

postaje transparentnije

Ta baza podataka po prvi put omogućava izravan pristup informacijama o organizacijama koje se koriste sredstvima EU-a.

Sustav uključuje sredstva kojima izravno upravlja Komisija. Na temelju podataka s računa EU-a, baza daje uvid u prethodnu fiskalnu godinu. Više od 28.000 unosa detaljno opisuju programe kojima upravlja Komisija u područjima kao što su istraživanje, obrazovanje i kultura, energija i promet, kao i pomoć zemljama koje nisu članice. Korisnici također mogu analizirati i usporediti informacije o tome tko što dobiva.

Usluga je dio kampanje Europske komisije koja teži transparentnosti i odgovornosti. Sukladno tome, vlade svih zemalja članica EU-a pristale su na svojim internetskim stranicama objaviti informacije o uplatama koje su izvršavale u sklopu EU politika, kao što su poljoprivredna politika i regionalni i društveni razvoj, koje čine više od 80 % proračuna.

Gledajte najnovije isječke o europskim temama
na EUTube-u:

www.youtube.com/eutube

Europska unija

Kako kontaktirati EU

■ ONLINE

Informacije na svim službenim jezicima
Europske unije dostupne su
na web stranici Europa:
europa.eu

■ OSOBNO

Diljem Europe postoje stotine lokalnih informacijskih centara EU-a.
Adresu najbližeg Centra možete naći
na web stranici Europe Direct:
europedirect.europa.eu

■ TELEFONSKI ILI E-MAILOM

Europe Direct je služba koja odgovara na pitanja o Europskoj uniji. Možete je kontaktirati besplatno na broj telefona: **00 800 6 7 8 9 10 11**, telefonom izvan EU: **(32-2) 299 96 96** ili elektronskom poštom putem web stranice Europe Direct: **europedirect.europa.eu**

■ ČITAJTE O EUROPI

Publikacije o EU dostupne su
u internetskoj knjižari EU-a:
bookshop.europa.eu

■ U HRVATSKOJ

Više informacija o Europskoj uniji dostupno je pri Informacijskom centru
Europske unije, Trg žrtava fašizma 6 u Zagrebu, internetskim stranicama
www.delhrv.ec.europa.eu ili na e-mail adresi **euinfocentar@euic.hr**.

Želite li primati mjesečni elektronski bilten Delegacije Europske komisije
u Republici Hrvatskoj možete se prijaviti putem gore navedenih adresa.

Pogledajte isječke
'Europa i vi u 2008.' na:

ec.europa.eu/snapshot2008

Europska komisija
Opća uprava za informiranje
Publikacije
B-1049 Bruxelles

Delegacija Europske komisije u RH
Informacijski centar Europske unije
Trg žrtava fašizma 6
Tel: +385 1 4896-500
Fax: +385 1 4896-555
E-mail: euinfocentar@euic.hr
Web: www.delhrv.ec.europa.eu

Prijevod i tisak: Delegacija
Europske komisije u RH, 2009.

Tiskano na bijelom papiru koji ne sadrži klor.

Rukopis dovršen u studenom 2008.
© Europske zajednice, 2008.
Umnožavanje odobreno.

Europa i vi u 2008. Pregled postignuća EU-a

ec.europa.eu/snapshot2008

JC-30-08-742-HR-C

Ured za publikacije

Publications.europa.eu

ISBN 978-92-79-07968-9

9 789279 079689